

zpravodaj
JH88
09_08_18

Pátek 10. 8. 2018 – hlavní program

14:15 a 16:15 Sál Josefa Čapka 35'

Divadlo mladých Šest Pé (SK) – **Světlo je jako voda**

18:15 a 21:10 Sál Josefa Čapka 75'

Geisslers Hofcomoedianten – **LoutnaCZ**

10:00, 15:30 a 17:45 Sokolovna 45'

Divadélko U Zvonu – **Ezopovo zvířectvo**

14:00, 20:45 a 23:00 Myšárna 75'

Relikty hmyzu – **[[WAR-IN-PROGRESS]] ch2v5**

20:30 Sokolovna 75'

Divadlo Kámen Praha – **OK plus F**

Pátek 10. 8. 2018 – doprovodný program

10:00 sraz před divadlem 120'

Hronovskými stopami bratří Čapků - vycházka s Hasanem Zahirovičem

15:00 park A. Jiráska 45'

Kejklíři Ovce (pohádka pro děti)

16:00 Divadelní stan za Radnicí 50'

Martin Hak Vypravěč – **Pavouk a tanečnice**

17:00 Justynka

literární pořad **Paříž očima Josefa Čapka**

17:00 park A. Jiráska

koncert **Bez šance**, Police n. Metují /punk – rock/

18:30 park A. Jiráska

koncert **Dragon**, Lanškroun /rock – alternative/

20:00 park A. Jiráska

koncert **Band-a-SKA**, Týniště n. Orlicí /ska-pop/

21:30 park A. Jiráska

koncert **B_side**, Náchod /crossover – screamo/

23:00 park A. Jiráska

koncert **Asfalto**, Hronov /hardcore, rock/

Vždyť je to jen mlejn?

Historická procházka „Hronovskými stopami bratří Čapků“ spojená s nadšeným zasvěceným výkladem o tom, jaké vzpomínky zanechali v tomto městě sourozenci Čapkovi, byla pro mě v mnohém překvapivá. Za prvé, netušila jsem, kolik míst spojených s nejpříjemnějšími dětskými vzpomínkami sourozenců Čapkových a také s nejkrásnějšími novodobými pohádkami – totiž Devatero pohádek Josefa Čapka – je zde k vidění. Za druhé, zdá se zcela typické, že o Čapkových dokáže nejvíce vyštourat, a tedy nejzasvěceněji a nejpoutavěji mluvit cizinec – bosenský rodák Hasan Zahirovič. A to nejen o Čapkových, ale také o Jiráskovi, a jeho rodině i vzájemných vztazích s Čapkovými. Zavedl nás mimo jiné na místo někdejšího parku Marie Jiráskové, kde je v džungli stromoví a keřů schovaná pamětní deska, o níž nevědí ani zdejší rodáci. A do třetice, což mě opravdu zaskočilo, byla informace, jaký osud čeká mlýn, z jehož okna se společně dívali Josef, Karel a Helenka jako malé děti a nesmírně si zdejší prázdniny o babičky užívali. I když cedulky s informačními texty nechybí, dnešní osud mlýna je přinejmenším nejistý. Tato autentická památka, byť ve značně zdevastovaném stavu (ale s úžasně zachovanou pecí, více než sto let starou, která kdysi

vytápěla celý dům), má být proměněna na sociální byty. Úmysl jistě chválný... ale člověk si klade otázku, proč zrovna tady? Vždyť v Hronově jistě existuje spousta dalších budov, které by mohly sloužit tomuto účelu.

Při svých cestách po světě jsem byla mnohokrát svědkem toho, jak v některých zemích sebemenší autentickou památku na někoho slavného opečovávají a turisticky využívají, a na druhé straně tam, kde byly památky neuváženě zbourány, ve vlně renesance zájmu jsou nahrazovány replikami.

Nestálo by za úvahu, udělat v případě tohoto památného hronovského mlýna alespoň kompromis? Než genius loci zcela vyprchá? Tj. zachovat pro návštěvníky alespoň suterénní prostor se starodávnou pecí a krásnou legendou o nejšťastnějších dětských vzpomínkách sourozenců Čapkových? A doplnit ji třeba o plánovanou stezku psa Voříška, kterého pradědeček zapomněl, a tak se musel pouze při měsíčku vydat přes lesy zpět domů? Jak ukázala procházka, nadšené a zaujaté průvodkyně z města jsou k dispozici, a turisté by jistě ocenili možnost vidět autentická místa spojená nejen s Aloisem Jiráskem, ale i dalšími zajímavými osobnostmi literárního světa. Na jedno malé město jich tu prošlo skutečně dost.

Jana Soprová

Po Thalii mi tele

Rozhovor s hercem Danielem Bambasem, který se

Jaký máte vztah k amatérskému divadlu? Jste ten, který z něj vzešel, nebo jste naopak ten, který ho před profesionální kariérou nikdy nedělal?

Jsem amatérským divadlem vlastně nepolíbený. Vyrůstal jsem u divadla, moji rodiče byli profesionální herci. Máma pořád je v Jihočeském divadle, otec už toho nechal. Takže jsem vyrůstal u profesionálního divadla. Ano, chodil jsem do dramaťáku, s kterým jsme jezdili po přehlídkách, ale za větší stopu v amatérském divadle to nepovažuji. Nikdy jsem nebyl členem amatérského souboru. Pravda je, že jsem měl tendenci zatahovat kamarády a spolužáky do kulturních aktivit. S nadsázkou by se dalo říct, že jsem vlastně založil několik krátkodobých amatérských souborů. Moji spolužáci vzpomínají, že jsem pořád něco vymýšlel a obsazoval je do toho.

Takže je tohle vaše premiéra na Jiráskově Hronově?

Mám pocit, že ne, že jsem tu jako malý byl s nějakým recitačním souborem.

V Severáku máte kolem sebe dva kolegy, kteří jsou velmi spojeni s amatérským divadlem: Aničku Fixovou a Martina Vokouna. Tahal jste z nich rozumy, kam se to vlastně s inscenací vydáváte?

Já vyvažuju nervozitu Aničky, která je hodně nervózní z toho, že na Hronově hrajeme. Já jsem tedy nervózní vždycky, ale nemám navíc její velikánský pocit tíhy z toho hrát zrovna tady, mám ho menší, takže jí dodávám odvalu. Hodně jsem se sem těšil, a to těšení si v sobě uchoval. Ale samozřejmě, že jsem se ptal, co asi přijde za publikum. Ovšem, i když to víte, stejně to ničemu nepomůže.

Moc často se vám asi nestává, abyste měli plný sál divadelně poučeného publika a „kritiků“...

Z toho jsem měl trochu strach. Jestli nebude fungovat

nějaká a priori kritičnost, ale reakce byly vřelé a spontánní a znát to nebylo. I když reakce diváků беру s rezervou, protože někdy máte pocit, že s vámi nejdou a na konci představení je obrovský potlesk. Ale mám tady v sobě větší pocit nervozity a chápu, že kritéria jsou tady na nás, jako zástupce profesionálů ztřešněná. Věřte ale, že jsme sem nepřijeli exhibovat, ale se vši pokorou a s větší odpovědností.

Na jakých jevištích vás lidé mohou kromě 3D Company potkat?

Už asi patnáct let mám angažmá v Praze na Vinohradech, takže nejvíce asi tam. Hostuju v Mladé Boleslavi, v Plzni, Českých Budějovicích, v Brně – tam dokonce v opeře. Ale základem je Divadlo na Vinohradech a Komorní činohra v Praze.

Takže na nedostatek práce si nemůžete stěžovat.

To naštěstí ne.

Když se zastavíme v Mladé Boleslavi, tak tamní příležitost vám přinesla velké ocenění, Cenu Thalie. Bylo to za roli v inscenaci hry Jeffreyho Hatchera Krás(k)a na scéně. Hrajte v ní herce, který hraje ženské role.

Je to sice atraktivní téma, ale je to hlavně skutečný příběh Edwarda Kynastona, který byl slavným posha-kespearovským hercem ženských rolí a po zákazu hraní ženských rolí mužskými herci trpí krizí. Hledá sám sebe a musí sám sebe znovu najít na jevišti. Popisuje

fon víc nevyzvání

v Hronově představil v inscenaci *Dobrý proti severáku*

to jistou část dějin divadla. Ale ano, zvláštní je to v tom, že je to jeden člověk, který má dvě identity. Byla to zvláštní doba, kdy ženy byly brány církví jako lehké a mohly hrát jen ve dvorských komediích.

Jakým způsobem se člověk dozví, že je nominován na Cenu Thalie?

Nejprve mi zavolali a pak i poslali dopis.

Co jste si při tom telefonátu říkal?

Zrovna jsem čistil v koupelně odpad a byl jsem v trenýrkách a v šoku. Doteď si musím uvědomovat, co se to stalo. V těchto intencích jsem o sobě nikdy nepřemýšlel. Nikdy jsem nebyl miláčkem kritiky. Ne že bych si nedůvěřoval, herec si musí věřit,

jinak by nemohl na jeviště vylézt, ale nikdy jsem neměl pocit, že by mě měla Thalie potkat. A hlavně jsem s tím nespojoval kariéru. Jsem rád, že to přišlo zrovna za tuto práci, protože to sice zní jako fráze, ale práce na Krásce byla od všech velmi intenzivní a výborná.

Berete to i jako ocenění mladoboleslavského divadla? Oblast versus Praha?

V tomhle ohledu ne. To je totiž často problém kritiků a ne diváků, kteří svá divadla milují často více než pražská. Navíc divadlo v Mladé Boleslavi získalo už čtyři Ceny Thalie. Nemyslím si, že hrála roli nějaká politika. Je dobře, že se Thalie snaží neopomíjet oblastní divadla, ale samozřejmě každá cena je zpochybnitelná a vždy bude mít někdo pocit, že byl přehlédnut – a může to být dokonce pravda. Naše profese je v tomhle krutá.

Začal vám po udělení ceny víc vyzvánět telefon s nabídkami?

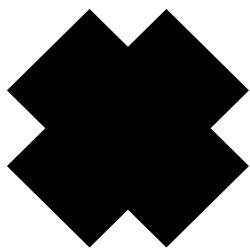
Ani ne. V něčem to člověku určitě pomůže, protože to nějaký zvuk má. Lhal bych, kdybych říkal, že v tom není nějaké zadostiučinění, protože se snažím roky jít svou cestou. Dost jsem v divadle sloužil a hodně se při tom na malých rolích naučil. Všechno se nakonec zužitkuje, když to člověk nevzdá. Ale zpět k otázce, ne, více nabídek nepřichází a uvidíme, jaký to bude mít ještě dozvuk.

Víte, kdo za to může? Kdo je tím „pachatelem“, který vás na Thalii navrhnul?

Nevím, navrhnout může každý, klidně i divák. Některá divadla navrhnou své herce, ale to není můj případ. Ale víc jsem po tom nepátral. Prostě jsou exponované hry a výkony, na které se pozornost odborníků i diváků obrací, a tohle byl náš případ. Do Boleslavi se na premiéry jezdí. Už když jsem text četl, tušil jsem, že má potenciál zaujmout, ale na ceny jsem vážně nemyslel. Ale kdo za to konkrétně může, to nevím.

Máte kromě divadla čas i na mimodivadelní práci? Dabuju, pracuju v rozhlasu, teď jsem dotočil film s režisérkou Terezou Kopáčovou, čeká mě další natáčení. Osmdesát procent mé práce je ale stále v divadlech.

Martin Rumler

Vadí nám, že křesťané mají být bojovou silou

Rozhovor s Malou (Martou) a Velkou (Veronikou) nejen o inscenaci Ukradená krev

Věnujete se společenskému divadlu programově?

Marta: Zajímá nás to. Přijde mi, že nejčastěji jsou nejzajímavější témata a příběhy ty, které se dějí kolem nás, a přijde mi zbytečné si příběhy vymýšlet, když existují tak dobré v historii a současnosti. A zároveň je pro mě důležité, aby téma bylo pro mě trochu osobní a pro mě podstatné. A jelikož se obě zajímáme o to, co se děje kolem nás, tak tím pádem máme i tendenci to promítnout do našich inscenací.

Čím je pro vás tedy osobní a podstatné téma hilsneriády?

Veronika: Narazily jsme na to téma náhodou, takže to nebylo úplně tak, že jsme objevily Hilsnera a hurá do práce. Zaujal nás, protože jsme viděli dvě podobné historické události, které se nedávno řešily: tábor v Letech a hilsneriádu. Bavilo nás hledat paralely obou událostí a něco z toho vytvořit.

Marta: Na druhou stranu, na počátku jsme měly jen příběh Anežky Hrůzové a Leopolda Hilsnera, postupem času se nám začaly další věci promítat. Na začátku pro nás byla výzva „Zpracuj na jevišti historickou událost“. Zaujalo nás to jako pracovní proces, není v tom nějaká velká, vzletná myšlenka. Ale od začátku nás to bavilo a od začátku se nás to dost dotýkalo.

Byly jste se už podívat v Polné na hrob Anežky Hrůzové?

Obě: Zatím nebyly.

Tu výzvu „Zpracuj na jevišti historickou událost“ vám někdo dal, nebo jste si ji daly samy?

Obě: Tu jsme si daly samy.

Veronika: Přesněji, našla jsem historickou událost, zaujala nás a řekly jsme si, zpracujme historickou událost. Na začátku byl konkrétní příběh.

Čím se pro vás hilsneriáda, tábor v Letech a současnost propojují?

Marta: Využíváním křesťanství jako bojové síly. To je tam přes Dominika Duku a podpurný dopis, který poslal Tomiu Okamurovi po volbách, ve kterém vyjádřil, že k němu chová náklonnost. A to nás obě rozčiluje. Vadí nám, že křesťané dnes mají působit jako někdo, kdo bojuje svaté války proti islámu, uprchlíkům. Ta druhá, neméně důležitá linka, je manipulace s fakty a míchání toho, co je pravda a co si myslím, že by mohla

pravda být.

Vy obě jste praktikující křesťanky?

Obě: Ano.

Veronika: O to víc nás mrzí, že někdo jako kardinál Duka dělá takové věci, se kterými nesouhlasíme a že mnoho katolíků volí SPD. I to jsme tam tedy trochu chtěly zařadit.

Fascinuje vás divadlo poezie nebo se věnujete i jiným druhům divadla?

Veronika: Tohle je naše třetí inscenace. Nevycházely ze souvislého textu, ale nasbíraly jsme pro ně hodně materiálu. Předchozí byly možná víc poezie, Ukradená krev je více dokumentární. Ale ano, baví nás to.

A jste MALá a VELká nebo DĚS Český Krumlov?

Marta: To už je trochu neaktuální. Původně pocházíme ze souboru DĚS, Dětské Studio, ale už s ním dnes nesouvisíme a jsme autonomní dvojice. Nicméně jsme z něj vyšly.

Jaké byly ty dvě předchozí inscenace?

Veronika: První byla taková patnáctiminutová Nazdar Ančo, vycházela z povídky Alexandry Berkové a byl to náš první pokus. Ne že bychom si za ním nestáli, ale už jsme se přece jen někam posunuly.

Marta: Druhá inscenace byla Svět nás má, kterou jsme na Hronově hrály loni a vycházela z experimentální poezie.

A co dál po Ukradené krvi?

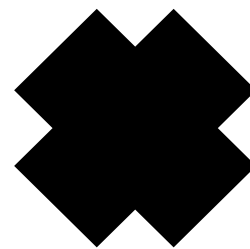
Marta: Rozhodly jsme se, že spolu budeme pokračovat, protože nás to baví. Ani se nechceme rozšiřovat. A už máme v hlavách nějakou další inscenaci, zatím ale jen letmo nahlíženou. Chtěly bychom s ní vystoupit v říjnu na Nahlížení v Bechyni.

Veronika: Bude to složitější o to, že já teď jdu na vysokou školu a Marta mění školu, ale chceme pokračovat, protože nás to baví a jsme na stejné vlně.

Martin Rumler

vražda Pitomio Masaryk
šikovné
stud
politika
historie holokaust pamět
chytře zázitek

Naléhavá potřeba sdělení by pro mne vyzněla jasněji, kdyby obě herečky dokázaly přenést svoji výpověď mezi diváky.

Michal, Praha

Trefné připomenutí toho, že lidi magoří vždy a všude stejně. Jen to navázání na dnešní mistry magory – a hlavně pak morální ponaučení na závěr – mi přišly moc násilné, až polopatické. Hilsnerův příběh je výmluvný sám o sobě.

Jirka, Brno

Nebylo to divadlo, ale byl to zážitek. Možná díky blízkosti Polné od mého rodiště se mě to dotklo ještě víc. A nakopat nenávisť a uplatňovatele kolektivní viny do zadele, je fajn i na divadle. Děvčata jsou moc šikovná.

Martin, Jihlava

Recenze

Konečně nářez!

Vnímám s intenzivní potěchou, že letošní úrodný ročník Jiráskova Hronova je s velkou vervou pravidelně zahnojován bohatými nánosy politického divadla. Většina uvedených inscenací zřetelně a s velkým entusiasmem hlasitě artikuluje svůj názor na aktuální neradostnou současnost. Jedním z rozhodně nejvěrohodnějších příspěvků v této kolekci je zcela jistě inscenace českokrumlovského souboru MALÁ a VELKÁ, *Ukradená krev*.

Ačkoli by se zprvu mohlo zdát, že primární žánrovou klasifikací *Ukradené krve* je lehce morbidní xenofobní retro, opak je pravdou. Nikdy důsledně neobjasněný případ pseudorituální vraždy Anežky Hrůzové je zde jako jeden z nejlegendárnějších zločinů v dějinách česko-slovenské kriminalistiky použit coby výchozí bod pro povedenou divadelní esej, jež tematizuje implicitní rasovou nesnášenlivost dominantní skupiny českého obyvatelstva v časech minulých i dnes. Ta je zde postupně ze všech možných úhlů nahlížena coby jeden ze základních rysů naší národní povahy.

Inscenace, jejíž základní inspirační těžiště připomíná jednu z posledních jevištně realizovaných her René Levinského *Pod okny T.G.M.* (premiéra 2017 v Národním divadle Brno, pozn. autora), je úspěšná především v nepovrchním traktování názorových stanovisek, která jsou adekvátně podpořena hereckým partnerstvím na velmi dobré úrovni. Zdánlivě klišovitá scénografie se zde spolu s funkčními kostýmy stává překvapivě působivým výrazovým prostředkem pro exponenciálně narůstající atmosféru kolektivně tolerovaného teroru.

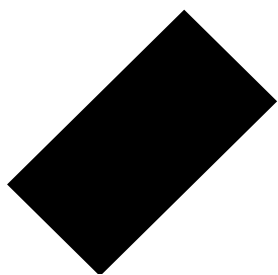
Zúčastněným dívkám se bez větších problémů daří zadírat pod nehty diváků trny sdíleného pocitu kolektivní viny. Formát obskurní, do detailů výborně dotažené parodie cooking show, představuje vynikající způsob jevištní definice jádra ústředního dramatického konfliktu.

Ukradená krev se nebojí být nepříjemná, bolavá, a bezprostředně zraňující – záměrně evokovaná muzeální záležitost se postupně přerodí ve fascinující, drtivě účinný umělecký svorník mezi stanicemi *Tenkrát a Dnes*. Soubor neusiluje o historickou rekonstrukci či bulvární estetizaci proslulé kauzy, ale o vytvoření sugestivní, univerzálně pochopitelné metafory kořenů zla. Láska si nevěří, bolest je teď!

Odcházím ze sálu Josefa Čapka zasažen, na fragmenty rozebrán, a nekonečně smutný. Nikoli z divadla, jež bylo skvělé, ale ze stínů, jež často vidím v očích bližních svých. Děkuji Malé i Velké za nelítostný atak do svědomí nás všech.

Mimochodem – nebohou Anežku Hrůzovou s největší pravděpodobností sejmul její vlastní brácha, ze strachu z toho, že s jejím sňatkem přijde o dědictví. Nikoli rituál, ale běžná domácí jatka. Židům domláceným při pogromech, jež hysterie kolem vraždy vyvolala, se nikdy nikdo neomluvil. Dobrou noc!

Petr KlariN Klár

Mladí posouvají naši společnost

Rozhovor s vedoucí souboru HOP-HOP ze Základní umělecké školy Ostrov Irenou Konývkovou

Co ti tvé děti z dramáťáku přináší?

Radost. Když se s dětmi loučím, říkám, že jim moc děkuju za to, že mi dovolily vstoupit do svých životů a že mi dovolily s nimi pobýt. Do dramáťáku přicházejí pětileté děti a odchází osmnáctiletý člověk. Ty ho nutně ovlivňuješ. To je řada osobností, která zase na oplátku ovlivňuje mě. Pořád se od nich učím. Každá skupina je jiná. Vlastně obohacují oni mě. Možná jsem sobec. /smích/

Není tajemstvím, že i nejzáslužnější činnosti děláme často ze zjištěných důvodů...

Já k tomu mám ještě ředitelování ZUŠky, to je dřina. Jako ředitelka bych měla mít jednu skupinu, ale mám dvě. Kdybych je neměla, tak bych to vůbec nemohla dělat. Ředitelování dělám jen proto, abych byla svobodnější coby pedagog.

Pověz mi něco o předloze k vaší inscenaci.

Je to knížka podle skutečné události. Autor, Uri Orlev, žije v Izraeli. A stejně tak i Yoram Fridman, hlavní postava jeho románu. Nikdy si nenechal místo ruky, o kterou přišel, dát protézu. Chtěl se s tím porvat. Chtěl dokázat, že není žádná chudinka...

...že nechce, abychom ho litovali.

Přesně tak. Zvláštní na tom je, že pan Uri Orlev také utíkal z polského ghetta. Jejich příběhy se vlastně prolínají. S panem Orlevem jsme v kontaktu, máme od

něj autorská práva. Psali jsme si spolu, je moc laskavý, hned odpovídá, měli jsme mu hned poslat DVD se záznamem a fotky z představení. Měl z toho moc velkou radost.

Jak jste se k té knize dostali?

Vždy si jako soubor vybereme téma a pak máme za úkol každý přinést nějakou knížku. Když jsme hráli inscenaci Útěk, měli jsme s Jendou Roháčem chvíli čas podívat se po knihupectví – a on našel knihu Uri Orleva.

Takže s tím námětem jsi nepřišla ty?

Ne. Tematicky jsme vycházeli z inscenace Dárce. Což je o společnosti, kde je striktně určený řád, a hlavní postava se ptá, jestli chce takový řád naplňovat. Vzhledem k tomu, že se u většiny ze souboru blížila devátá třída – vstup na střední, začali přemýšlet, jestli jim rodiče příliš neurčují další kroky v životě. Vybírání a nevybírání si vlastního života – to je to, proč Jenda přišel s Běž, chlapče, běž. Já se na to moc netvářila, ale (zvláště) kluci řekli: nene, jdeme do toho.

Čím to je, že se takové téma opakuje u stejných věkových kategorií?

Řekla bych že mladý člověk v tom daném věku – kolem puberty, přechodu na střední školu – se začíná víc dívat kolem sebe. Dokonce se rozčilovali, že nemůžou jít k volbám. Středoškoláci a vysokoškoláci jsou lidé, kteří naši společnost posouvají. My starší už asi víc jedeme ve stereotypch, chvála bohu, že nám je někdo boří.

Vít Malota

Za mě tak napůl. Působivé obrazy (záchrana v zimě) se střídají s rozvlácnými (nemocnice) až zmáčkými (všechno to hopsání). Závěr nadbytečný.

Jirka, Brno

Inscenace dostala svému názvu. Furt se tam běhalo.

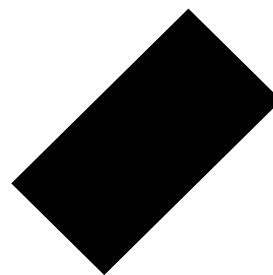
Zuzana, Brno

S nástrahami jeviště JD si poradil soubor bravurním způsobem. Prostor i má pozornost patřily po celou dobu pouze jim.

Michal, Praha

silný dětský tábor
láska válka krásný šikovný
útěk vynikající válku užně
pěkný běž

Recenze

Jak je to s tou lítostí?

Zcela na začátku recenze na představení Běž, chlapče, běž! se mi chce napsat, že považuji Jiráskův Hronov jako scénickou žatvu za skvělý. Užívám si, že je „Hronov“ opravdu výjimečným festivalem, na kterém lze vidět nejrozumnější podoby dělání divadla, a přitom se sektářsky neobřňovat jen za to své. Považuji za cenné, že na tuto žatvu patří i divadlo dělané dětmi (s dětmi). Právě čtvrtek byl tím dnem, kdy se festivalové diváctvo mohlo potkat s dvojicí z Dětské scény doporučených inscenací.

Inscenací vytvořenou těmi staršími (patnáctiletými) a zkušenějšími (soubor HOP HOP pracuje dle své kroniky od roku 1973) byla adaptace knihy izraelského spisovatele Uriho Orleva Běž, chlapče, běž (ostrovskými uváděná s podtitulem Nechci, abyste mne litovali, je to k ničemu). Uri Orlev, rodným jménem Jerzy Henryk Orłowski, přežil sám pobyt v ghetu i koncentračním táboře a získal za svou tvorbu pro děti a mládež více než čtyřicet cen včetně ceny Hanse Christiana Andersena.

Čtenářsky úspěšný dobrodružný příběh o přežití na útěku před smrtí inspirovaný životem izraelského fyzika Yorama Fridmanna z roku 2001 (česky v překladu Lenky Bukačové, Praha 2014) posloužil ostrovskému souboru k vytvoření přehledné, na pohybu a obrazech postavené inscenace, která v závěru usiluje o aktualizaci prostřednictvím zmnoženého odkazu na příklady dnešních nejen dětských uprchlíků. Uchystáno je tedy mnohé, zkušený a vybavený soubor, zkušená vedoucí, úspěšný literární základ, příběh inspirovaný skutečnými dramatickými osudy zajímavého konkrétního hrdiny, který uspěl i ve filmové verzi (2014 v režii oskarový Pepe Danquart).

Přesto všechno jsem včera večer z Jiráskova divadla odcházel spíše s řadou otázek než hlubokým zasažením, jehož se dostalo například čtenářce knižní podoby příběhu Mynamail (databazeknih.cz): „Úžasný příběh síly a bolesti, charakterů a slabochů. Překlad psaný stravitelným jazykem i pro mladší čtenáře. Po přečtení jsem se podívala i na film v polštině, a to můj zážitek

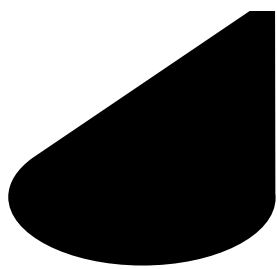
ještě umocnilo. Slzy opět kanuly proudem ...“ Přiznám se, mně včera slzy nekanuly. Osminásobné zmnožení hrdiny v bílé košili, myslím, ubralo jedinečnosti lidského osudu a on tak bohužel nebyl „nabarveným ptáčetem“. Střípkovité epické vyprávění s mnoha obrazy od těch hodně konkrétních (jídlo, oblékání chirurgů) po ty spíše naznačené, až skoro metaforické (kouř, rytmičné cvičení s maketami pušek, znakový hon, přemnožené přeběhy) bylo věcně přehledné a pochopitelné jako text v učebnici vlastivědy. Z jedinečného příběhu se stal příběh „an sich“. Postavy, jež měly k dispozici jen velmi malý prostor ke skutečnému jednání, byly nabídnuty jako typové, ne osobité, ne jedinečné charaktery, jež by v opravdu konfliktních, existenciálních situacích (zrada, důvěra, násilí) došly k zaujetí postojů a vynutily si opravdu emocionální reakci.

Inscenace ostrovského souboru je spíš takový digest. Ano je tam vše, vše je formálně vlastně v pořádku, zručně, čistě, v tempu, ale není dobrodružné vyprávění, o hrdinu nemám strach, i když vím, že to neměl jednoduché. Po Pianistovi, Nabarveném ptáčeti, Jdi a dívej se nebo Volyni či Kanálech už asi nejsem správný divák. Bohužel mi ta generálnost a všeobecnost zabránila přijmout i závěrečný aktualizací apel, byť osobní zkušenost s pomocí uprchlíků mám.

Ale jsem rád, že jsem u toho byl. Děkuji, mohu si teď bohatě přemýšlet o velmi sympatické letošní výrazné potřebě mladých lidí (a jejich vedoucích), zjevně nejen tu na „Hronově“, pracovat s politickými tématy a sledovat, jak a čeho i relativně málo stačí, aby epické, dokumentarizující obrazy s kolektivním ztvárněním hrdinů a výtvarné či pohybové užívání sborových formací přineslo zážitek a ne jen věcnou zprávu.

Roman Černík

PS: Označení „Hronov“ používám pro označení Jiráskova Hronova a odlišuji jej od dramaturgicky lidovějších Jiráskových slavností - „Jiráskovek“.

První popud byl nudná povinná četba

Rozhovor s Lenkou Tretiagovou ze Studia Light Praha

Vaše nejnovější inscenace vznikla na základě literárního námětu. Jak často se inspirujete literaturou?

Snažím se dětem vybírat kvalitní literaturu, aby se k ní dostaly ať už jako herci, tak i jako diváci a čtenáři. Myslím, že děti by měly číst víc, než čtou, měly by se jim ukazovat kvality určité literatury a tím je provokovat ke čtení. Tenhle projekt vznikl tak, že děti přišly s tím, že mají *Bylo nás pět* jako povinnou četbu, že je to děsná nuda, že se tam mluví divným jazykem a že je to nebaví, protože se tam nestane nic záračného, velkého, nebo akčního. Tak jsme si na to začali hrát... První popud tedy byl nudná povinná četba. A pak, když je to začalo bavit, jsem přišla s tím, že budeme pátrat, kdy a proč to Poláček napsal. Hodně s nimi pohnulo, když se dozvěděli, že to psal ve velmi těžké době, kdy už ho zatklo gestapo. Vysvětlovali jsme si, že za války to nejobyčejnější, co jim přišlo ohromně nudné, vlastně bylo velké štěstí. Takže to teď hraji trochu jako poctu Poláčkovi, vzkaz, že mladá generace nese tu jeho radost z obyčejného života dál.

Máte to tak, že vždy propojujete hravost s edukativním momentem?

Vždycky. Jinak by je to nebavilo, nemělo by to pro ně takový smysl.

Přijela jste se skupinou, která má velmi mnoho lidí. Je jich v souboru ještě více, nebo vystupují všichni?

Máme víc lidí, teď jsou s námi v zákulisí i ti ze starší skupiny, kteří letos s námi nehrají, protože zkoušejí imerzivní divadlo. Ale aspoň si zatančili na náměstí před Jiráskovým divadlem. V rámci ZUŠ, pod kterou patříme, mám ještě mladší soubory. A když se tam někdo talentovaný objeví, hned ho přetáhnu k těmhle dětem. To je amatérská větev Studia Light. Patří pod ZUŠ, která nás ohromně podporuje. Když mi začaly děti odrůstat, a některé už vystudovaly DAMU nebo taneční školy, založili jsme profesionální větev Studia Light. S podporou grantů pro profesionální kulturu děláme pro školy projekty, kde hrají dospělí herci s vybranými dětskými herci.

Pořádáte vlastní festival, a také hodně jezdíte do zahraničí. Kde všude už jste byli?

Byli jsme na mnoha místech. Ovšem důležité není jen prezentovat se ve světě, což je často důvodem, když jsme nominováni na nějaký festival. Myslím, že cestování může dětem poskytnout největší míru vzdělání, když mají možnost osobně poznat nejrůznější kultury. Byli jsme už dvakrát v Americe, spolupracovali jsme s americkou uměleckou školou Blue Lake. Byli jsme na festivalu v Japonsku. A vloni jsme dokonce šli s naším Odzerem, kterého můžete znát

z představení Jola, a s našimi nejstaršími až do Himalájí. Jinak jsme sjezdili skoro celou Evropu. A zítra odjíždíme do Skandinávie. Tam jsme původně chtěli hrát Lindgrenovou, kterou jsme v Hronově uvedli Ioni. Ale bohužel to nedovolili potomci Astrid Lindgrenové, takže budeme hrát *Bylo nás pět*. A taky tančit lidovky.

Bylo nás pět se vám vešlo do dvaceti minut. A přitom skvěle zachovává atmosféru románu. Vytváříte koncepci inscenace sama nebo máte pomocníky?

Pokud pracuji se staršími dětmi, tak hodně tvoří ony samy. V tomto případě dostávaly děti náměty situací, ve kterých se hledaly, ale koncept jsem vytvořila já. Dlužno říct, že mám k dispozici autorskou hudbu, mám muzikanta, který píše muziku na tělo. A také mám taneční lektory. Když si třeba poručím jezero, tak na základě nápadů dětí s nimi vyplují jezero.

Trochu statistiky – nejstarší a nejmladší z této konkrétní skupiny?

Nejmladší Esterce je sedm, a nejstaršímu je dvanáct.

Jak získáváte nové posily? Fungujete v rámci ZUŠ, je možné se normálně přihlásit, nebo děláte konkurzy?

Když je místo a kapacita, tak bereme děti od tří let, ale i starší. Vyzkoušejí si nejprve práci ve sboru, třeba i v různých skupinách. A když vidíme talent, zájem a podporu rodičů, může se dítě dostat dál. Je třeba si uvědomit, že to, co tady vypadá v rámci dvaceti minut jako nic, znamená hlavně velkou práci rodičů. Díky tomu se děti posunují dál.

Jak dlouho trvala příprava představení?

To se nedá říci jednoznačně. Zpěvy si děti připravovaly samy s jednou holčinou. Na průzkumu tématu jsme pracovali od září, takže materiál byl připravený. Ale přímo to představení udělaly děti za víkend po soustředění. Pro děti má velký význam, když jsou spolu nejen na jevišti. Hodně času tráví společně nejen na tréninku, ale i v běžném životě. A hodně spolu i cestují. To všechno pomáhá při přípravě nových projektů.

Když jsem je viděla tančit před divadlem na tom rozžhaveném betonu, docela mi zatrnulo. To od nich byla velká obětavost.

Když jsme začínali, byl ještě stín, a děti říkaly, že to zvládnou. Začalo to pálit během tance, a šlo to hrozně rychle. Takže ano, mají puchýře. Ale vidíte, že je to nezabrdí.

Jana Soprová

Soubor přesně věděl, o čem hraje, dotahoval situace do konce a mimo to mne zahrnul energií dětství a mládí.

Michal, Praha

úžasné zlatíčka
kluciaholky
inspirace božíkremrole
půvab dokonalý
nápadylásky

Recenze

Výpisky z Poláčka aneb Všichni spolu mluvíme

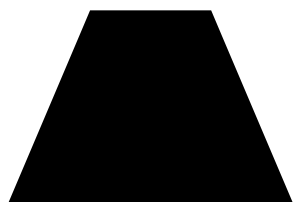
Inscenace Bylo nás pět dorazila do Hronova na doporučení z Dětské scény, aby dokázala dětem i dospělým, že Poláček nepatří do starého železa a že jen nálepka povinné četby z něj dělá synonymum nudy. Alespoň tak to Taneční studio Light z Prahy 5 deklaruje ve festivalovém programu. A ano, inscenace svěžím a uživatelsky příjemným způsobem Poláčkův stejnojmenný román popularizuje. Netvrdím, že jej komplexně převypráví nebo výrazněji vyloží. Spíše některé signifikantní dějové motivy původního románu nově seskupí a přetaví je do tanečně pohybové koláže, hrané současnými dětmi o dětech praporepublikových. Režisérka Lenka Tretiagová vytáhla z Poláčkova textu v první řadě epizody klukovských dobrodružství jako je koupání v odlehlém rybníce, při kterém parta zachrání malého topícího se kluka, bitva proti partě ze sousední vesnice, návštěva kina či okouzlení cirkusem. Zachovává i epizodu chlapecké lásky Petra Bajzy a Evičky Svobodové z cukrárny. Naopak zcela eliminovala postavy dospělých hrdinů románu a potlačila motivy, které s sebou nesly (Petrova vztahu ke staršímu bratrovi, který je ve městě na studiích, ke služebné Kristýně, které říká Rampurda, k Zilvarovi z chudobince, k rodičům či k panu učiteli). Zde jde o nejvýraznější posun inscenace od předlohy. Zatímco podstatou Poláčkova románu je ukázat svět dospělých, viděný dětskýma očima, záměrem inscenace je navštívit idylický svět dětství a spolu s jeho hrdiny prožít několik úžasných, byť jen letmých dobrodružství z časů her a malin nezralých.

A to se velmi dobře daří. Kolektiv sedmnácti dětských herců (jedenácti holek a šesti kluků) je mimořádně sehraný, působí sympatickým dojmem a jeho skupinový projev na jevišti je navzdory značné míře taneční stylizace velmi autentický. Ústřední pohybový motiv námořnické chůze „těch pět“ je vcelku důvtipně rozváděn a repeto-

ván, přičemž přináší ve své ležérní houpavosti nejen nostalgicky bezstarostnou notu, nýbrž i milou citaci známé televizní adaptace režiséra Karla Smyczka. Inscenace disponuje celou řadou dobrých režijně – choreografických nápadů. Perfektně funguje divadelní zkratka ve zpracování scén v kině, při modlitbě za návštěvu cirkusu a v cirkuse. Jiné scény (například plavání v rybníce) působí o poznání popisněji a jejich herecko-taneční zpracování je krapet otročtější. Jakkoli jsem již viděl od Tanečního studia Light i divadlo kompaktnější, inscenace Bylo nás pět znovu potvrzuje velmi dobré metodické vedení. A tím míním jak metodu zpracování tématu dětskými herci, tak metodu práce na formování dětského hereckého kolektivu.

Děj inscenace je koncentrován do reality, scény fantazijního blouznění o výpravě do Indie, způsobeného Pětovou spálou, jsou oproti předloze redukovány. Žánrový a druhový přerod románu do libreto tanečního divadla dal logicky vale Poláčkovu geniálnímu jazykovému projevu a zatlačil oči motivu Pětovy komické snahy vyjadřovat se před dospělými „korektně“. Domnívám se, že inscenace neusiluje o ucelené vyprávění románového příběhu divadelními prostředky. Podle mě jde spíše o inscenované výpisky z Poláčka. Má-li to být scénická verze pomyslného čtenářského deníku „napsaný“ z pozice dětských účinkujících, pak klobouk dolů. Pohledem dítěte jde o čistý průstřel, o zásah do středu terče. Většina toho, co může být na Bylo nás pět dětem blízké, byla do inscenace osobitě dětským způsobem zpracována.

Luděk Horký

Problémy, o kterých hrajeme byly vždycky

Rozhovor s představitelkou Natálie ve hře Divadla Exil Kuřačky a spasitelky Nadou Kubínkovou

Proč Anna Saavedra, proč ne rovnou Tři sestry?

Od Čechova jsme v Exilu dělali Racka a na Tři sestry ještě nedošla řada. Hru Kuřačky a Spasitelky si vybral režisér tohoto představení Ladislav Špiner, což je herec pardubického východočeského divadla. Nám se text líbil z toho důvodu, že je to hezká hra pro čtyři ženy. V souboru divadla Exil máme hodně žen. Z toho důvodu se příležitost hrát tento divadelní kus nabízela sama. Navíc je to moc pěkná a moc dobře napsaná hra.

Vím, že vás handicapovaly klimatické podmínky v Sokolovně ale přece jenom, není délka 130 minut na představení moc?

V Exilu hrajeme tuto hru už rok a půl. Zatím jsme se s názorem, že je to příliš dlouhé, nesetkali. Myslím, že představení, když se vydaří, docela frčí. Někdy se táhne, ale to je problém jednotlivého uvedení.

Je rozdíl mezi vystoupením při řadovém představení a představením na Jiráskově Hronovu?

Hrát na Hronově v podobném počasí třikrát za sebou je rozhodně výzva. To je první věc. Jinak jde určitě o prestižní záležitost. Na Hronově hrajeme v historii Divadla Exil podruhé. Je to výzva i z toho hlediska, že

reprezentujeme město Pardubice jako takové. Je to dobré i z toho hlediska, že díky zmíněné reprezentaci můžeme oslovit město a radnici, aby nám poskytly vyšší dotace. Jiráskův Hronov zná hodně lidí, dokonce i lidé, kteří v divadelním prostředí nepůsobí.

Hrajete o problémech žen. Myslíte si, že starosti žen v Kuřačkách jsou jiné než v době Tří sester?

Doufám, že jsme se alespoň trochu feminizovali. Na druhou stranu, problémy, o kterých hrajeme byly vždycky. Ale to je spíš otázka na autorku hry.

Hrála jste roli velmi nesympatické Natálie. Inspirovala jste se nějakým vzorem?

Postavu vymýšlel především režisér. Chtěl po mě, abych byla taková. Jeho první režijní připomínka na začátku zkoušení byla taková, že budu nejstrašnější ženská postava, kterou nikdo nikdy nechce potkat. Nevím, jestli je uchopení postavy správné, to musí posoudit někdo jiný. Nicméně, hraje se mi to docela těžce, protože já taková nejsem. Ve svém okolí díky Bohu nikoho takového nemám.

Honza Švácha

sestry
súnáležitost' pěkné
dlouhý krásný
Čechov dlouhé
rodina nevím
horko
dojemné

Jednotlivé situace, jinak dobře vystavěné, možná mohly působit poněkud unaveně (pekelná výheň Sokolovny ovšem doslova ubila všechny v sále), ale konec inscenace, jak byl podán, mne i diváky kolem dojal. A konec dobrý, všechno dobré...

Michal, Praha

Tentokrát bez akrobacie

Seminář G jako GROTESKA (lektoři: Michal Hecht a Štěpánka Elgrová)

Na úvod našeho rozhovoru jsem se lektora semináře G Michala Hechta zeptal, co si mám představit pod slovem **Groteska** v názvu semináře.

“Vždycky jsem na Hronově vedl kurz pantomimy a akrobacie. Vzhledem k tomu, že není volná tělocvična, museli jsme akrobacii vypustit. Když jsem tedy chtěl pouze pantomimu, přišla mi náplň kurzu příliš obecná. Proto jsem se pokusil naši činnost více specifikovat. Letos jsme se tedy snažili svoji práci dotáhnout k nějakým groteskním scénkám. Aby byly vtipné, aby v nich byly gagy. Povídali jsme si otom, jak se gag tvoří a tak dále. Ve výsledku tedy máme tři či čtyři scénky, které je možno hrát na předváděče.

O seminář Michala Hechta bývá vždy zájem. Zeptal jsem se tedy, zda se obměňuje složení jeho seminaristů. “Devadesát procent účastníků semináře je zcela nových a nikdy jsem je neviděl. Pár z nich je dokonce na Hronově úplně poprvé. Myslím, že přirozený postup frekventantů je takový, že jdou nejprve na mluvené slovo a pak na pohyb. Někteří tedy šli z mluveného slova rovnou ke mně a vůbec o tom nepřemýšleli. Mám v semináři také tři lidi z loňska, kterým se u mě vloni líbilo a chtěli na to samé.”

Seminář Michala Hechta je proslulý svojí náročností, byl letos snazší? “Není to tolik fyzicky náročné, ale možná je naše práce o to náročnější psychicky. Museli jsme spoustu věcí vymyslet, zápolili jsme více s příběhy,

tvořili jsme více gagů. A když je člověk unavený, inspirace nepřichází a nepřichází,” vysvětluje lektor.

Vypadá to tedy, že na semináři G bylo tentokrát víc divadla než pohybu. Michal Hecht připouští, že se to tak možná dá říci a na otázku týkající se konkrétních témat odpovídá: “Neměli jsme předem určena žádná témata. Etudovali jsme náhodně. Pro inspiraci jsem třeba určoval prostor, který měl frekventantům pomoci s

invencí. Pro tvorbu témat jsme používali i náhodnou hudbu, anebo si seminaristé sami vybírali téma. Tímto způsobem jsme měli rozehráno hodně scének a pak jsme nějaké vybrali.”

A jak budou vypadat předváděné gagy a skeče semináře G? “V pátek je budeme dopilovávat a dočišťovat. Ještě vlastně nevíme, kolik jich bude. Nepůjde o žádný ucelený tvar. Nebude to nic nevídaného,” skromně uvádí Michal Hecht. Předváděčky jeho semináře jsou pověstné svojí přes-

ností, vynalézavostí, originalitou a náročností.

Ovšem zkoušet v takovém horku není určitě jednoduché. “Právě, přesně to je důvod, proč jsme tak unavení. Když něco děláme venku, tak z nás všech teče a nápady hůře přicházejí. Naštěstí však neděláme tolik fyzických aktivit, takže z tohoto hlediska dobré. Navíc prostor, který máme v ZUŠ pod kostelem, není orientovaný na jih a je poměrně příjemně chladný. Dá se tam dýchat,” končí náš rozhovor lektor semináře G.

Honza Švácha

Jak číst prostor

Seminář DM jako DIVADLO MÍSTA A PAMĚTI (lektor: ROMAN ČERNÍK)

Skupince seminaristů Romana Černíka logicky nemůže stačit pouhá třída, kterou dostali přidělena. I když i tady si zkoušeli jakousi demo verzi zkoumání prostoru poslepu. Díky tomu si začali uvědomovat, že i v místě, kde zdánlivě nic není, můžeme vnímat chvění vzduchu, neviditelné hrubky v podlaze, rozmanité zvuky, zkrátka fiktivního genia loci. O to více jsou tyto věci patrné v plenéru či neznámých interiérech na nejrozličnějších místech Hronova (jako ostatně každého místa, kde zanechali neviditelné i viditelné stopy nejen lidé, ale i příroda). V případě Hronova do kolektivní paměti města přispívají stopy slavných literátů, kteří zde strávili kus svého života. Letošním JH se jako červená nit táhne čapkovské téma. A patrně i proto se Černíkovci pokoušejí nasát trochu atmosféry z přelomu 19. a 20. století, kdy sourozenci Čapkovi o prázdninách vyhlíželi z okna mlejna, který patřil jejich prarodičům, naslouchali vyprávění babičky Novotné a spřádali ve fantazii vlastní příběhy. Například pro zdejšího rodáka Josefa Čapka poskytl tyto dětské zážitky materiál

k půvabnému Devateru pohádek. O čapkovských stopách v Hronově jste si mohli přečíst v rozhovoru v minulém čísle, a výsledek snažení Černíkovců mohou zájemci zhlédnout v sobotu v době 11:30 – 13:00 ve mlejně.

Já jsem tedy přítomna prvnímu oťukávání prostoru (a paměti) místa. Nejprve očišťovací energetický rituál s mnutím rukou a odhazováním nedobré energie, drobná rozcvička a pak společná skupinová cvičení v centrálním prostoru v místnosti u pece (Roman ji nazval klubovnou). Pak následuje hra na schovku – docela kuriózní v prostoru, kde v podstatě NIC není. Kupodivu to jde. Dalším cvičením je ohledávání prostor poslepu – jeden z dvojice vede, druhý spojený jen jemným dotekem prstů našlapuje jako opatrná kočka. Tak si dokonale uvědomuje každou sebemenší nerovnost, vyvýšeniny prahů a schůdků, které

normálně ani nezaznamenáme. A fantazie navíc kouzlí v hlavě nejrozličnější překážky a nebezpečí prostoru. Seminaristé se orientují instinktivně světlem za víčky, a taky vlnami tepla.

Jsem tichým pozorovatelem, ale zároveň sama vnímám každý detail – starodávné notně zašlé kachličky, sem tam vandaly rozbitá tabulka skla, šest místností, sedm oken, sedmero dveří. Do jedné místnosti vedou dokonce troje dveře, a navíc jsou tu jedny zamčené. Mezitím nefunkční umyvadla a kohoutky, starobylé pojistky, slepé zrcadlo, síť pavučin porůznu visící ze stropu i z oken, prach z dávno vyhořelé pece. Na konci první návštěvy je tu úkol pro tři skupiny. Každá si má vybrat jednu místnost, a během pár minut k ní vymyslet krátký příběh. Jako výrazové prostředky využít postoj-postavení-gesto-pohyb-zvuk. Jednotlivé skupiny vytvoří minipříběhy, v nichž klope mlýn, jedinec se po kafkaevském způsobu ocitá v místnosti plné dveří, odkud není úniku, a nebo můžeme sledovat mechanický orloj znázorňující

rituál pečení – přípravu ingrediencí, mísení těsta a sázení bochníků do pece. Konec návštěvy, pokračovat se bude zase zítra.

Zpět do třídy, kde se diskutuje, hodnotí, vymýšlí. Cestou se ještě zeptám jedné z účastnic, zda jí seminář přináší to, co očekávala. Hanka je historička, a tak ji téma historie a genia loci míst hodně zajímá. Je spokojená s tím, jakým způsobem to dokáže Roman Černík zprostředkovat a lidi kolem sebe inspirovat. Zkoumání míst, jejich vnímání všemi smysly, to je věc, kterou si můžete zkusit i sami. A tady na Hronově si to můžete vyzkoušet kolektivně – v sobotu, v interaktivním Muzeu jednoho dne, věnovanému Josefu Čapkovi, které Černíkovci na 90 minut zpřístupní.

Jana Soprová

Frenetický potlesk je dobrý proti severáku

Jsem dojatý a moc tomu nerozumím. Činohra mě divácky převážně nezajímá a většinou se mě ani nijak zevnitř nedotýká, což vůbec nevadí, nejsem tady sám. A nemám potřebu se vymezovat velkými slovy. Nicméně souhrou okolností jsem se stal divákem takového představení.

Slza na tváři je poměrně snadno odlišitelná od potu, nechám ji tam, nechci ji otřít. Nebudu psát o jednotlivých složkách představení, nerozumím tomu, nemám takové ambice a v kontextu mého sdělení by to bylo nedůležité. Možná to u tohoto představení není důležité vůbec. Zaujalo mě sousloví „inspirativní představení“. Nejspíš je obecně chápáno ve smyslu inspirace k další divadelní práci diváků. Inspirace je něco, co má pro mě velký význam, protože je to vlastně má práce. Nabízím lidem inspiraci. Vnímám ji tedy jako nabídku. Nabídku, jejíž akceptace je věcí dobrovolnosti. Už poměrně dlouho nikoho nepřesvědčuji o mých pravdách respektive názorech. Nepřísluší mi to. Jde nejspíš o věc mé pokory a o potřebu předat rozhodovací kompetenci do rukou inspirovaného. Pochopil jsem, že v tomto ohledu je představení mým kolegou. Kolegou, se kterým si velmi rozumím. Toto představení bylo inspirativní. Nevím nakolik pro divadelní tvorbu, pro život ale určitě.

Nadechnu se čerstvého vzduchu a začínám chápat, že se stalo něco nádherného. Jistota. Syndrom utopených nákladů. Intimita. Vášně. Být naživu. Soukromí. Strach. Zbabělost. Tato slova se mi objevují v hlavě, zkoumám je, zkoumám své emoce, snažím se o nadhled. Jistota neexistuje. Ne v mezilidském vztahu. Důležitá inspirace.

Ale nechci psát svůj výklad toho, co jsem viděl. Všichni máme jiné oči a přes zkušenosti z našich životů jimi vidíme jiné věci. Chci napsat, proč si myslím, že frenetický potlesk je dobrý proti severáku. Možná proto, že netleskáme jen hercům. Možná tleskáme sobě, svému zvědomění procesů v našich životech, své odvaze inspirovat se představením. Svému rozhodnutí opustit iluzi jistoty, překročit hranici své komfortní zóny, přestat se bát o ta možná nic, která tak dlouho úzkostlivě budujeme a nejsme v nich šťastni, svému odhodlání strhnout si masky a zrušit své pózy. A to si frenetický potlesk podle mě zaslouží.

Usmívám se. Bez vtahujících, opravdových a živých postav, za něž velice děkuji Anně a Danielovi, by se nic z výše napsaného nestalo. Nemohlo by. Frenetický potlesk, který mám v sobě, neustává. Jsem za to rád. Je dobrý proti severáku. A ten v životě fouká často.

Činohra by mohla mít i větší prostor

Reakce na glosu Víta Zborníka „Volyně vs. zbytek světa“, která vyšla v 5. čísle zpravodaje

Milý Vítku Zborníku, statistika je věda milosrdná, jak neřekl nikdo jiný než Mark Twain. Vaše statistiky (Volyně versus zbytek světa) jsou jistě zajímavé a já je nezpochybňuji. Mohu však posloužit jinými statistikami, které do toho vnášejí jinou logiku. Co třeba připustit, že činoherního divadla jako žánru je prostě v českém amatérském divadle nejvíc.

Volyně má nejvíc postupových přehlídek (18), srovnáte si to např. s loutkářskými, kterých je pouze devět. Z toho vyplývá, že se také o národní přehlídku činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně a tím nepřímo i o Jiráskův Hronov uchází nejvíc inscenací. Každoročně to osciluje kolem dvou set. Všechny další postupové přehlídky (např. Šrámkův Písek má často společnou přehlídku s Mladou scénou) mají jednotlivě o něco méně než polovinu toho, co obsáhnou volyňské přehlídky. K činoherním titulům musíme přiřadit ještě venkovské soubory a převážně dospělí dětem.

Kdyby se tedy počty přijatých inscenací na JH srovnaly s velikostí zájmu o jednotlivé přehlídky, tak dojdeme nutně k tomu, že sedm volyňských inscenací je vybraných z oněch dvou set, které stály na začátku. Vedle toho jako extrém jsou dvě inscenace divadla poezie vybrané z cca dvaceti inscenací z celé republiky.

Rozhodně bych neoznačila Piknik jako hydry, která požírá všechno ostatní. Přepočítáno na procenta by vlastně mohla mít ještě větší prostor. Navíc řekne-li se činoherní divadlo, nikdo si nepřipustí, že statut této národní přehlídky je zcela otevřený vůči experimentům. Vzpomeňte, že např. divadlo Kámen postupovalo často nikoliv z Písku, nýbrž z činoherní přehlídky. Co bylo letos z Mladé a Dětské scény porotami navrženo, to v programu JH najdete. Není to opravdu tak, že programová rada JH odmítá kdecu, aby mohla zvýhodnit činoherní inscenace.

Lenka Lázňovská

Kdy a kde proběhnou předváděčky seminářů

Pátek, 13.30, Malý sál Jiráskova divadla

HD jako Hlas a interpretace v hudebním divadle

Sobota, 09.30, Sál Josefa Čapka

V jako Výtvarná složka divadla

M jako Minimalismus

B jako Dětský seminář „Bambini“

PPP jako Píšu, píšeš, píšeme

R + B jako Rytmus v prostoru a čase + Dětský seminář „Bambini“

G jako Groteska

Sobota, 11.00, před Jiráskovým divadlem

HM jako Herecká maska a svoboda na jevišti

Sobota, 11.40, 11.50, 12.00, 12.10, 12.20, 12.30, Mlýn

DM jako Divadlo místa a paměti

Otevíráme 6. běh Kurzu praktické režie

Jedná se o čtyřletý vzdělávací projekt určený režisérům amatérských divadelních souborů. Probíhá během dvou týdenních a jednoho víkendového soustředí v roce. První týdenní setkání se koná na podzim ve Volyni, druhé pak během Divadelního Pikniku Volyně.

Během čtyř let se frekventanti budou věnovat dramaturgii, dramaturgicko-režijní koncepci, divadelním druhům, žánrům a stylům, režijní propedeutice, budování dramatické situace, pohybu, práci režiséra s hercem, scénografii a jevištnímu svícení, kritickému hodnocení a přípravě vlastní absolventské inscenace. Své poznatky si budou prakticky ověřovat na spolupráci s profesionálními herci jako figuranty.

Lektoři

Hlavním lektorem kurzu bude doc. Mgr. Milan Schejbal, umělecký šéf a režisér Divadla A. Dvořáka Příbram a pedagog pražské DAMU. Lektory dramaturgie budou Mgr. Kateřina Fixová, dramaturgyně a herečka Divadla A. Dvořáka Příbram a Mgr. Luděk Horký, dramaturg a manažer vývoje Centra dramaturgie dětské tvorby České televize.

Termíny

Kurz odstartuje v termínu 20. – 26. 10. 2018 a pokračovat bude 28. 6. – 6. 7. 2019. Účastnický poplatek za říjnové setkání je 2.000 Kč a za červnové pak 1.200 Kč.

Kurz pořádá DIVADLO (bez záruky) PRAHA ve spolupráci s NIPOS-ARTAMA. Přihlásit se můžete u Simony Bezouškové na bezouskova@nipos-mk.cz

POZOR! ZMĚNA PROGRAMU!

Představení Honba za meteorem, které se mělo hrát v pátek 10. 8. 2018 od 16:45 a 19:30 v Jiráskově divadle se bez náhrady ruší. Důvodem je zdravotní problém v souboru. Zakoupené vstupenky mohou diváci vrátit ve festivalovém informačním centru na Radnici.

KRÁTCE

Neformálně s vedením festivalu

Historicky první neformální setkání účastníků s vedením festivalu proběhlo ve čtvrtek odpoledne nenápadně na travnatém prostranství u zdi Sálu Josefa Čapka. Ptát se a debatovat přišlo jen několik účastníků a jeden lektor. Mluvílo se hlavně o systému na rezervaci a prodej vstupenek, o identifikačních páscích a dalších příbuzných tématech.

Maryša za oceánem

Ve dnech 9. a 10. srpna se v Českém národním domě v New Yorku odehrává festival českého amatérského divadla „Two Nights with Czech Theater“. První den hraje Maryšu bratří Mrštíků v USA český Divadelní soubor Domu kultury Krupka. Druhý večer bude zasvěcen českému loutkářství. Další podrobnosti o akci najdete na webu www.mistnikultura.cz.

Neútočte prosím na fotografy

Dvakrát v jednom dni se náš redakční kolega, fotograf Ivo Mičkal, stal v průběhu představení terčem ataků potravinami. Nejdříve mu herečky v inscenaci Ukradená krev nafoukaly do batohu s objektivy mouku, která se z citlivé optiky jen těžko dostává, a pak jeho technika schytala další částečný zásah vajíčky Reliktů hmyzu. Pokud v představeních hodláte metat potraviny směrem k první řadě, buďte prosím (nejen) k fotografům trochu ohleduplní. Děkujeme.

Výstava historických aut

V sobotu 11. 8. 2018 od 10:00 do 17:00 budou na náměstí v centru Hronova vystavena historická vozidla Wikov. Prohlédnout si je můžete i s odborným výkladem.

Kde se v Hronově „zchladit“

Drťí vás strach z předpovědi počasí? Vedrem nemůžete spát? Potřebujete zchladit? Pak pro vás je tato rubrika!

(Humor nezaručen)

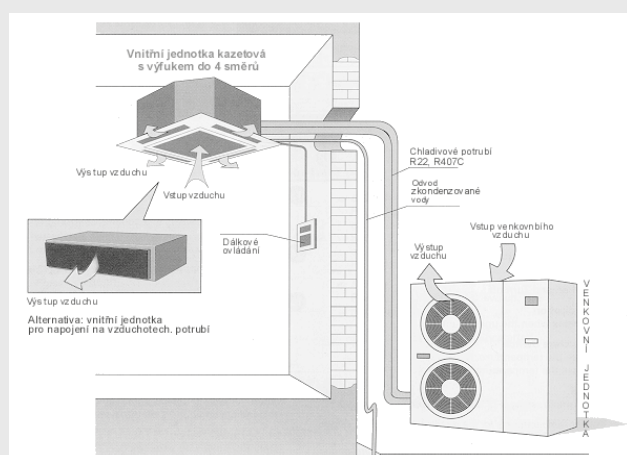
„Lidem se nezavděčíš,“ praví jedno staré čínské přísloví.

I dnes jsem musel poslouchat řeči o „insiderství“ o „bulváru“ o „králi nahotinek“. To odmítám tvrději než Mlhoš uprchlíky! Za svým názorem si stojím tvrdohlavěji než-li Dáda R. za svou nevinou.

Dnešní díl bude o návrhu klimatizačních jednotek, jakožto architektovi téma mi mnohem bližší, než nějaké údajné „nahotinky“.

Tedy výpočet chladicího výkonu klimatizace je vcelku jednoduchý. Lze použít pravidlo že na každý 1 metr krychlový chlazeného prostoru „V“ potřebujeme chladicí výkon 30 wattů. Objem snadno vypočtem a vynásobíme jej 30, pak už si můžeme hledat příslušnou klimatizační jednotku. Doporučuje se přidávat ještě deset procent výkonu, které mohou vyrovnávat neočekávané faktory.

Dále musíme brát v potaz i jiné faktory, Ať už se jedná o orientaci budovy, plochu oken, stáří a kvalitu provedení tepelné izolace...

A pokud se vám má tvrdými daty nabitá rubrika stále nepozdává, upřete svůj zrak vpravo, na rubriku pivních násosků, mládežekazičů, natrásajících se pivních pupků pleskajících do rytmu agrokapel z noční diskošky na náměstí.

Na skutečný bulvár pivních zahrádek.

Shakesbeer: Vyjádření

Včera jsem vyslechl zajímavý rozhovor, v němž byla zmíněna i tato rubrika. Létaly kolem takové impertinence, že je mi stydno je přepisovat a znovu jim tím vdechnout život v tištěné podobě. Každopádně po větě: „Teda to jako vážně nechápu, co v divadelním zpravodaji dělají ty články o tech pivech, jako... ty mi teda přijdou úplně zbytečný, jako...“ jsem odešel, pulklé srdéčko v jeden celek spojil několika doušky chmelového moku a řekl si: ty blázne, o co se tady snažíš?

Po dalších třech půllitrech rozhodl jsem se svou vlastní otázkou podrobit hlubší analýze. Odborník – kritik zřejmě nečetl mé sloupky dostatečně do hloubky (rým!). Již v tom prvním jsem totiž zmínil, že se jedná o činnost záslužnou, že chci pomoci v propagaci dvěma nadšencům, kteří vložili do svého skromného projektu mnoho sil a půlku životů (jednomu se rozpadlo manželství, tak přišel i o půlku hmotných statků). Snažím se, aby symbióza piva a divadla v hmotné podobě uspěla. To je můj cíl.

Následovala várka panáků, jedna hádka s kolegou redaktorem, jedna rvačka s kolegou redaktorem a jedno poplávání si na kolegově rameni. Jen co mi můj přítel utřel slzičky a laškovně cvrnkl do nosu, bylo jisté, že musím důkladnému rozboru podrobit i onu urážlivou poznámku na adresu práce několika upřímných a slušnickových lidí.

Tazatel nechápe, co v „divadelním zpravodaji dělají ty články o pivech“. Takto vznikají fake news, vážení přátelé. Stačí jen pro svou pravdu užít polovinu pravdy skutečné a být dostatečně vehementní při jejím prosazování. Argumenty už nic neznamenají. Ta piva, o kterých píšu, nejsou to totiž ledajaká piva, jsou to piva vařená s láskou k umění a divadlu zejména. Čili pracujeme se vzorcem *divadelní zpravodaj – divadelní piva*. Na druhou část kritiky „mi přijdou úplně zbytečný“ říkám: Sám jsi zbytečný! Tak.

Stejně tak může být pro dělníka ve šroubárně zbytečný Vergilius. Nebo pro Vašíka z institutu Vašíka může být zbytečná kultura obecně. Tedy i její diváci, víme? Nezdá-li se vám má upřímně míněná práce milého nezávislého pivního recenzenta, najdete útočiště zajisté vlevo od mého sloupku. Tam se uhnízdil bulvár a lehká pornografie. A nakonec vždycky zvítězí.

Vít Malota

Velká detektivní soutěž u příležitosti 100. výročí založení republiky

ODHALENÍ:

Včera jsme vás informovali o tom, že na informaci o úspěšných detektivech si musí veřejnost počkat do zítřejšího dne. Stejnou větu lze u rubriky Odhalení ponechat i dnes. Pachatelku v případě **Zesměšňovatelka** nezatkl ani jeden detektiv... Teatrocommisario Švácha tím ušetřil peněženku i játra, ale pachatelka, která upadla v nemilost Jiří Švorcové, dál zesměšňuje herečky s nedostatečným sebevědomím. A to je vlastně dobře.

6. kolo: Capo di Tutti Capi

Speciální kriminální Útvar pro divadlo (ÚD) vyhlašuje celohronovské pátrání po nebezpečném divadelním pachateli, který je stíhán pro trestný čin násilí na skupině obyvatel i jednotlivci. Zmíněný pachatel manipulativně zamezuje ve volném pohybu mírumilovným ochotníkům. Ti by rádi seděli u Metuje a koupali si

nohy. Zatím jsou hledaných pachatelem nuceni sedět v lepším případě v divadle, v tom horším v rozpálené Sokolovně a v tom nejhorším ve vzduchoprázdňé Myšárně. Svoji trestnou činnost realizuje pachatel organizováním programu v takovém rozsahu, že pro divadlo nemá obyčejný člověk ani čas vyčistit si zuby.

Podezřelý je zhruba 180 centimetrů vysoký, skrovný vlasový porost lemující jeho propadlou tvář, asketická postava a šlachovité končetiny mu propůjčují vzhled Františka z Assisi. Po festivalových lokalitách se pohybuje nenápadně a zmíněnou trestnou činnost plánuje dlouho dopředu, aby sklízel ovoce v průběhu festivalového týdne.

Na dopadení tohoto pachatele je vysáána odměna v podobě sklenky rumu dle výběru Teatrokomisaře.

Pozor: Pachatele je možné zatknout pouze mezi 13.00 a 14.00.

Teatrokomisař Švácha

Pravidla:

Každý den vyjde ve Zpravodaji ne příliš kvalitní fotografie pachatele zločinu proti divadlu. K fotografii bude vždy několik indicií, podle kterých bude možné dotyčnou osobu identifikovat. Detektivové mají za úkol pachatele najít a zatknout v přesně stanovenou dobu (vyloučí se tím možnost zatčení během představení, bude možné způsobit skandál např. na oficiálním jednání či semináři).

Zatčení probíhá tímto způsobem: Detektiv položí pachateli ruku zezadu na pravé rameno a hlasitě řekne: „Máte právo nevypovídat, ale je vám to prd platné. Jste zatčen!“ Pak si s pachatelem vyfotí selfie, aby měl důkaz o úspěšné akci a pošle snímek do redakce na e-mail jhzpravodaj@gmail.com. Do předmětu své zprávy napíše heslo „DOPADENÍ“.

Pozor: pachatel není nikterak domluven s pořadateli hry a o honu obvykle nic netuší!

V případě justičního omylu se hráč své nevinné oběti druhý den (až bude zveřejněn správný pachatel) omluví a zaplatí pytlík bonbónů nebo panáka Republiky (dle volby obviněného).

První tři úspěšní detektivové budou každý den odměněni a zveřejněni. Celkový vítěz (nejvíc chycených pachatelů) získá v průběhu posledního pátku fotografii redakce a flašku Republiky.

Redakce 88. Jiráskova Hronova 2018:

Redakce: Jana Soprová, Jan Švácha, Vít Malota, Martin Rumler, Petr „Klarin“ Klár (recenze), Ivo Kristián Kubák (recenze), Ivo Mičkal (foto), Martin Kuncl (grafika a zlom), David Slížek (šéfredaktor)

Neprošlo jazykovou korekturou.

Stránky festivalu: <http://www.jiraskuvhronov.eu>

E-mail redakce: jhzpravodaj@gmail.com